

KONYA TİCARET ODASI

**TÜRKİYE'DE YÜKSEKÖĞRETİM,
AB'YE UYUM SÜRECİNDE TÜRKİYE'DE
YÜKSEKÖĞRETİMİN DURUMU VE
KONYA'YA İKİNCİ BİR ÜNİVERSİTE İHTİYACI**

**Etüd-Araştırma Servisi
Nisan 2008**

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ.....	1
------------	---

BİRİNCİ BÖLÜM TÜRKİYE'DE YÜKSEKÖĞRETİM

1.1. Türkiye'de Üniversitelerin Tarihi Gelişimi.....	2
1.1.1. Cumhuriyet İlanı Öncesi.....	2
1.1.2. Cumhuriyet İlanı ve Sonrası.....	2
1.2. Üniversitelerin Bölgesel Dağılımı.....	5
1.3. Üniversitelerin Temel Fonksiyonları.....	5
1.4. Üniversitelerin Mevcut Durumu.....	7

İKİNCİ BÖLÜM AB'YE UYUM KAPSAMINDA TÜRKİYE'DE YÜKSEKÖĞRETİMİN DURUMU

2.1. AB Uyum Sürecinde Türkiye'nin Eğitim Yapısı.....	8
2.2. OECD'nin 2006 Raporuna Göre AB Ülkelerine Kıyasla Türkiye'nin Eğitime Ayırdığı Pay.13	

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM KONYA'NIN İKİNCİ BİR ÜNİVERSİTEYE İHTİYACI

3.1. Konya'nın Üniversite Geçmişi.....	15
3.2. Konya'nın İkinci Bir Üniversite İhtiyacı.....	15
3.3. "Konya Ticaret Odası Eğitim ve Sağlık Vakfı'nın Kuracağı Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi.....	17

SONUÇ.....	20
------------	----

KAYNAKLAR.....	21
----------------	----

GİRİŞ

Bir ülkenin eğitim sistemi, o ülkenin kültürel benliğinin bir ifadesidir. AB'ye aday ülke durumuna gelen Türkiye'nin yükseköğretimle ilgili olarak ileriye yönelik planlarında, AB ülkelerinin yükseköğretimdeki eğilimlerini göz önüne alması ve bu alandaki gelişmeleri yakından izlemesi büyük önem taşımaktadır.

Ele aldığımız bu çalışmada genelde Türkiye'de yükseköğretimin AB ülkelerine kıyasla durumunu gözler önüne serilerek özelde Konya'nın ikinci bir üniversiteye olan ihtiyacına değinilmiştir. Bu amaçla ilk bölümde Türkiye'de yükseköğretimin tarihi geçmişi, yükseköğretim kurumlarının bölgesel dağılımı ve temel fonksiyonlarına yer verilmiştir.

İkinci bölümde, AB'ye uyum sürecinde Türkiye'nin ne aşamada olduğu özellikle Bologna süreci kapsamında yapılanlar ele alınarak irdelenmiştir.

Son bölümde ise Konya'nın ikinci bir üniversiteye neden ihtiyaç duyduğu ve bu üniversitenin teknik bir üniversite olmasının önemine yer verilmiştir. Bu kapsamda Konya Ticaret Odası Eğitim ve Sağlık Vakfı'nın Konya'ya üniversite kurma çalışmaları incelenmiştir.

BİRİNCİ BÖLÜM

TÜRKİYE'DE YÜKSEKÖĞRETİM

1.1. Türkiye'de Üniversitelerin Tarihi Gelişimi

1.1.1. Cumhuriyet İlanı Öncesi

Türk üniversiteleri, yıllar önce kurulan Türk Devletleri ile aynı paralel üzerinde varlığını sürdürmektedir. Yüksek öğretim kurumu olarak Türklerde, Selçuklular zamanında (1071-1299) kurulan medreseleri görmekteyiz. Bu medreseler çok değişik alan ve bölümde hizmet vermekte olup bunların ilk örneğini 13 Ekim 1065 tarihinde Bağdat'ta açılan Nizamiye Medresesi oluşturmaktadır.

Eğitim ve öğretim faaliyetleri Osmanlı Devleti (1299-1920) döneminde de devam etmiştir. Çok çeşitli ve değişik nedenlerden dolayı medrese eğitiminde bozulmalar başlayınca, reformların da etkisi ile batı standartlarına uygun eğitim kurumları açılmaya başlamıştır. Bunlar arasında; "İstanbul Darülfünunu (1842), Mühendis Mektebi(1884), Orman Mekteb-i Alisi (1857), Baytar Mekteb-i Alisi (1842), Halkalı Ziraat Mekteb-i Alisi (1826), Mekteb-i Mülkiye (1859), Yüksek İktisat ve Ticaret Okulu (1883), Sanay-i Nefise Mektebi (1917) sayılabilir.

1.1.2. Cumhuriyet İlanı ve Sonrası

Cumhuriyet ilan edildiğinde, Yükseköğretim Kurumu olarak sadece İstanbul'da varlığı sürdüren yüksek okullar bulunmakta idi. Zamanla önce 1925 yılında Ankara Hukuk Mektebi, ardından 1930 yılında Yüksek Ziraat Mektebi açıldı.

Cumhuriyetin kuruluşundan sonra yükseköğretimle ilgili yapılan reformlar ise kısaca şu şekilde özetlenebilir¹:

- 430 sayılı Tevhit-i Tedrisat Kanunu (1924) ile Medreseler kapatılmıştır.
- 2252 sayılı kanunla, 6 Haziran 1933'de İstanbul Darülfünunu kapatılarak yerine "İstanbul Üniversitesi" kurulmuştur. Bu dönemde yapılan yenilikler "1933 Reformu" olarak bilinir.
- 4619 sayılı kanunla, 1994'de İstanbul Teknik Üniversitesi kurulmuştur.
- 4936 sayılı Üniversiteler Kanunu (1946) ile Ankara Üniversitesi kurulmuş ve diğer üniversitelerinin de bir çatı altında toplanması sağlanmıştır. Bu kanun ile getirilen yenilikler de "1946 Reformu" olarak bilinir.

¹ Metin Berber, **Karadeniz Bölgesi'nde Eğitim Planlaması: Entegre Üniversite Sistemi**, www.metinberber.ktu.edu.tr/linkler/entegre.DOC

1955'e kadar üniversiteler sadece Ankara ve İstanbul'da bulunurken, 1955 yılında Karadeniz Teknik, Ortadoğu Teknik ve Ege Üniversitesi, 1957 yılında da Atatürk Üniversitesinin kurulmasıyla birlikte üniversiteler yurt geneline yayılmaya başlamıştır.

Şekil 1. 1950 Yılında Üniversitelerin Dağılışı

Kaynak: Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi Yıl/Volume: 3, Sayı/Issue: 5, 2007, 133-150

1967 yılında Hacettepe ve ardından 1971 yılında Boğaziçi Üniversitesinin açılması ile birlikte, 1973-78 döneminde yurt genelinde yeni üniversiteler açılması yönünde hızlı adımlar atılmaya başlamıştır. Bu çerçevede, Adana, Diyarbakır, Eskişehir, Sivas, Konya, Bursa, Samsun, Malatya, Elazığ ve Kayseri illerinde yeni üniversiteler kurulmuştur.

1980-81 eğitim-öğretim yılına gelindiğinde, ülkemizde yükseköğretim kurumları 19 üniversite, 20 akademi, öğretim süresi iki üç yıl arasında değişen toplam 126 meslek yüksekokulu ve eğitim enstitüsünden oluşmaktaydı. 1981-82 öğretim yılında 19 olan üniversite sayısı 1990-91 ders yılı itibarıyla 29'a, fakülte sayısı 183'ten 212'ye yüksekokul sayısı 126'dan 219'a, lisansüstü enstitü sayısı 2'den 118'e yükselmiştir.²

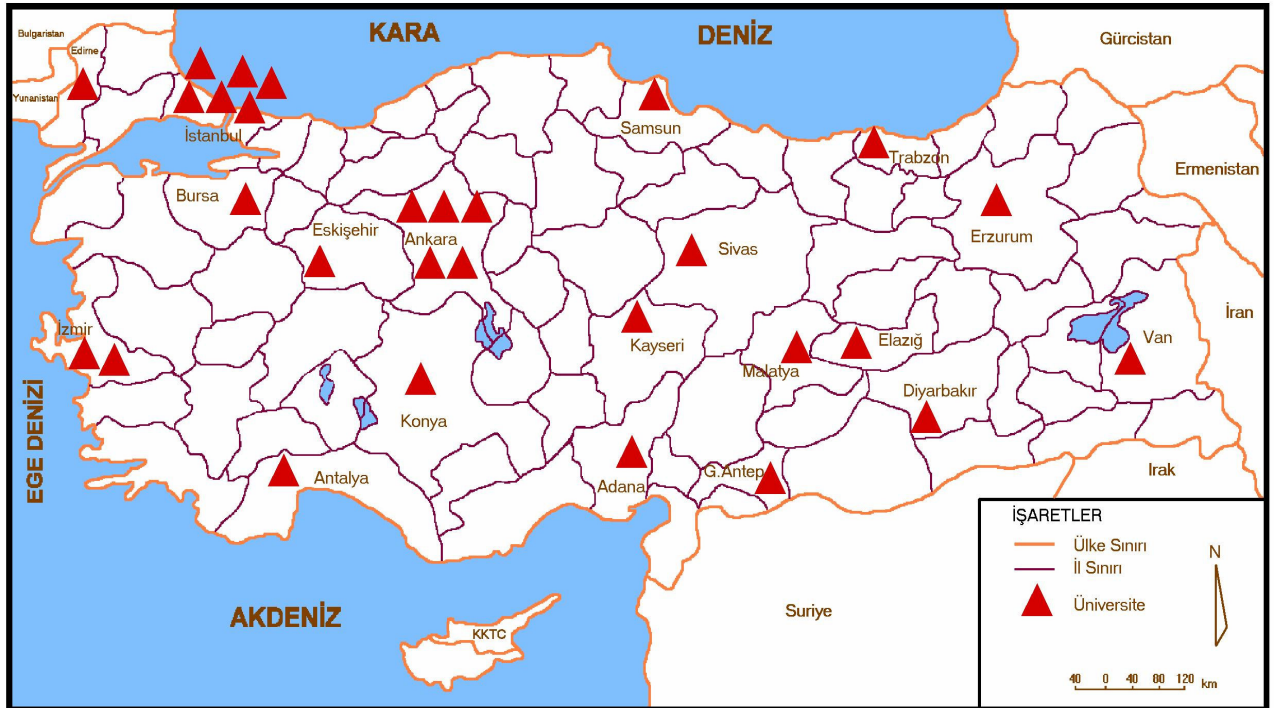
² Berber, a.g.e., s.4

Şekil 2. 1980 Yılında Üniversitelerin Dağılışı

Kaynak: Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi Yıl: 3, Sayı: 5, 2007, 133-150

Şekil 3. 1990 Yılında Üniversitelerin Dağılışı

Kaynak: Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi Yıl: 3, Sayı: 5, 2007, 133-150

Türkiye Cumhuriyeti Devleti 2000'li yıllarda, yeni atılımlara imza atarak mevcut yüksek öğretim kurumlarını daha fazla verimli kullanırken, diğer yandan yeni üniversiteler kurarak üniversite sayısının dengeli yayılım zorunluluğu çerçevesinde adımlar atmıştır.

1.2. Üniversitelerin Bölgesel Dağılımı

1955 yılında Trabzon'da Karadeniz Teknik Üniversitesi ve 1957 yılında da Erzurum'da Atatürk Üniversitesi'nin açılmasıyla birlikte yüksek öğretim uygulamaları ülke genelinde dengeli bir şekilde yaygınlaşma başlamıştır. 1973 yılına kadar 9 üniversite var iken, 1973-1978 döneminde açılan 10 yeni üniversite daha açılmıştır. 1982 yılında 8 yeni üniversite daha açılarak dengeli bir yayılım oluşturulmuştur.

3 Temmuz 1992'de çıkarılan **3837 sayılı Kanunla**, 21 yeni üniversite ile 2 yüksek teknoloji enstitüsü Afyon, Aydın, Balıkesir, Bolu, Çanakkale, Denizli, Hatay, Kars, Isparta, İzmir, Kahramanmaraş, Kırıkkale, Kocaeli, Kütahya, Manisa, Mersin, Muğla, Niğde, Sakarya, Şanlıurfa, Tokat ve Zonguldak illerimizde kurulmuş ve üniversite sayımız 53'e yükselmiştir. Üniversitelerin bölgesel dağılımı, dönüm noktası olarak kabul edilen 1992 yılı ve sonrası olarak aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 1: Üniversitelerin Bölgesel Dağılımı

Bölgeler	1992'ye Kadar Açılan	1992'den Sonra Açılan	Toplam
Marmara	8	29	38
Ege	2	11	13
Akdeniz	2	8	10
Karadeniz	2	13	15
İç Anadolu	9	14	23
Doğu Anadolu	4	6	10
G.Doğu Anadolu	2	5	7
Toplam	29	86	116

Kaynak: Yüksek Öğretim Kurumu

Türkiye'de halen 85'i devlet ve 31'i vakıf olmak üzere 116 üniversite bulunmaktadır.

1.3. Üniversitelerin Temel Fonksiyonları

En üst eğitim ve araştırma kurumu olarak üniversiteler, her türlü sorunların (maddi ve manevi) en üst düzeyde incelenip irdelendiği, elde edilen bulguların yine öğretim ve yayın yolu ile aktarıldığı merkezler olarak evrensel ölçekte insanlığa hizmet vermektedirler. Eğitimin tek yetkili kurumu olan üniversitelerin bilimsel ve teknik geliştirme merkezleri olmanın ötesinde birer felsefi tartışma ortamı olarak çevrelerini bilinçlendirme ve bu yönüyle bulunduğu bölgenin bilinç ve kültür düzeyini yükseltme sorumlulukları bulunmaktadır. Üniversitelerin öncü gücü

olan bilim insanlarının görevi ise; gözlemleyen, düşünen, araştıran, sorgulayan ve kuram geliştirerek bilinmeyi bilini hale getirip bütün bunlardan faydalanarak yaşamı kolaylaştırmak için gerekli yöntem ve teknikleri geliştirmektir. Üniversitelerin tarihsel misyonuna bakıldığında; bulunduğu çağın önünü açması, sorunları doğru tespit etmesi ve yaşamı kolaylaştırması için uygun modeller oluşturması ile anılırlar. Bu yönüyle üniversiteler en üst düzeyde teknik imkanlarla donatılmış ve örgütlenmiş, geleceğe yönelik planı ve projesi olan, vizyonu açık, maddi ve manevi sorunu olmayan kurumlar olmak zorundadırlar.³

Günümüze kadar üniversite kavramı, çeşitli yazarlar tarafından ve değişik ülkelerde siyasal, toplumsal ve ekonomik gereksinme ve koşulların değişikliklerine göre öncelikleri farklı olan bir biçimde adlandırılmaya çalışılmakta ve fonksiyonları benzerlikler taşımakla birlikte değişik sıralamalara tabi tutulmaktadır. Her toplum üniversiteyi oluşturan ve nitelendiren özelliklerin bir çoğunu ortaklaşa benimser ve kabul ederken kendi toplumsal koşulları, özelemleri ve gelenekleri açısından bazı özelliklere daha çok önem vermekte ve uygulamalarını o yönde sürdürmekte, üniversite kurumunun itici gücünü o yönde oluşturmaktadır.⁴

İhtiyaçlar ve kaynaklar toplumsal hayatın önemli parçalarındandır. Söz konusu eğitim ise ihtiyaç olmaktan çıkıp ilk başlarda zorunluluk, daha sonra dengeleyici unsur ve daha sonra da rekabet aracı olarak konumlanabilmektedir. Eğitilen bireylerin, toplumların sosyal ve ekonomik kanallarına can suyu olmaları ve bu yolla da yerel, ulusal ve uluslararası platformlarda başarı sağlamaları üniversite eğitiminin ülkeye en büyük katkısı olmaktadır. Bu katkının geri dönüşümünün olumlu ve olumsuz değerlendirmesi, can suyunun kaynağındaki parçaların fonksiyonelliğine bağlıdır. Bu kaynakları yönetirken, toplumu yönlendirme bilinci penceresinden bakacak olursak kazanan yine birey ve bireylerin oluşturduğu toplumlar olacaktır.

İmal edilen olgu, eğitim hizmetidir. İmalat ve imalatçıların yeterlilik fonksiyonları hizmet kalitesi için önemli olduğu kadar, imal edilen ürünün geldiği yer ve geçtiği aşamalar da önemlidir. Ürüne ihtiyaç gözü ile bakarsanız kazanımlarınızı da o gözle ölçmelidir. Eğer her bir ürüne yeni bir ürün kaynağı olarak bakarsanız, kazanımlarınız ölçmeye gerek kalmadan her seferinde kaliteli hizmet olarak değer bulmaya devam eder.

Üniversiteler fonksiyonelliğini borçlu olduğu bireyden topluma olan akış çizgisinde, sistematik olarak ve kaliteli ürün için hizmet veren birer fabrika olma hüviyetinde olmuşlar ve olacaklardır. İnsanın yetişmesinde içinden geçtiği en uzun ve kaliteli süreç bu fabrikaları

³ İbrahim ORTAŞ, “Üniversitelerin Sorunları”, **Bilim, Eğitim ve Düşünce Dergisi**, Cilt 2, Sayı 4, Aralık 2002, s.1

⁴ Berber, a.g.e.

oluşturan parçalardır. Fabrikada işlenen emek sonucunda ortaya aşağıdaki gibi bir sonuç çıkması kaçınılmazdır.

- Bilinçli veya bilinçsiz bir tercih yapmış birey,
- Ne istediğini bilmeden bakan gözleri taşıyan genç birey,
- Görmek, okumak, öğrenmek, uygulamak ve sonuçlandırmak yolculuğuna çıkan birey,
- Gününün eksiklerini, sosyallik veya monotonluk çizgisinde tamamlayan birey,
- Hayatın gerçek yüzüyle yüzleşecek olmanın verdiği heyecanla dolu olan birey,
- Ve üniversitelerin hayatın ne kadar içinde olduğunun birebir göstergesi olarak mezun olan birey.

1.4. Üniversitelerin Mevcut Durumu

Türkiye Cumhuriyeti Devleti tarihin belirli dönemlerinde geri kalmış olsa da üniversiteleşme ayağında ciddi ve zamanlı atılımlar yapmıştır. Akademik düzey diğer ülke standartları ile son zamanlarda eş değer konuma çekilme çabaları devam etmektedir.

Mevcut üniversitelerde ar-ge alanında yeni ve kayda değer çalışmalar hız kazanmıştır. Teknik üniversiteler, değişik kurum ve kuruluş destekli ilk olabilecek projelere imza atmaktadırlar. Mezun olan yüzlerce öğrenci akademik kariyer veya mesleki hayat için, aldığı eğitim baz alınarak Avrupa'nın değişik yerlerinde konuşlanabilmektedirler. Tıp ve mühendislik alanlarında çok sayıda Dünya gündeminde ses getiren buluş ve faaliyetleri ile uzman ve profesörlerimiz mevcuttur.

Üniversitelerimizdeki tüm bu olumlu gelişmelere karşın kalite, statüko, çeşitlilik, hiyerarşi, kayırmacılık, ödenek yetersizliği, bilgiye erişim zorluğu, yönetim, öğrencilerin örgütlenmesi, yayın kalitesizliği gibi bazı sorunlar vardır. Üniversitelerimizin durumunu AB uyum süreci bağlamında AB ülkelerine kısayla diğer bölümde ele alacağımız için bu kısımda kısaca geçiyoruz.

İKİNCİ BÖLÜM

AB UYUM SÜRECİNDE TÜRKİYE`NİN EĞİTİM YAPISI

2.1. AB Uyum Sürecinde Türkiye`nin Eğitim Yapısı

3 Ekim 2005`te AB`nin, Türkiye`nin tam üyelik müzakereleri öncesi tarama sürecinin başlamasına onay vermesinin ardından ele alınan tarama sürecinin ilk konularından biri eğitim–kültür başlığıydı. Dönemin yetkilileri bundan sonra eğitim alanında atılacak her adımın AB`ye endeksli atılacağını ifade ediyorlardı. AB çalışmalarında planlanan yükseköğretim reformu kapsamında, yükseköğretimin “Avrupa Yükseköğretim Alanı”na uygunluğunun da sağlanacağı belirtilmişti. Burada bahsi geçen şey aslında 2010 yılına kadar uluslararası rekabet gücüne sahip bir Avrupa Yükseköğretim Alanı yaratma” hedefiyle oluşturulan **Bologna Süreci** idi.⁵

Başından beri AB`ye uyum sürecini ekonominin, toplumsal-yönetmel alanın, üretim organizasyonunun ve çalışma yaşamının neo-liberal dönüşüm zorlamasına daha hızlı ve sıkı şekilde “uyumlulaştırılması süreci” olarak yaşayan Türkiye`de üniversite alanı da bu dönüşümün dışında değil.

AB`de farklı ulusal sistemlerin düzenlemesine ilişkin olarak ortaya çıkan deklarasyon Sorbon Deklarasyonu`dur. Avrupa Birliği ülkelerinde uygulanan yükseköğretim sistemleri için öngörülen yapısal değişikliğin niteliği ile kapsamının belirlenmesi amacıyla atılan ilk adım olan **Sorbon Deklarasyonu**, Alman, Fransız, İngiliz ve İtalyan Eğitim Bakanları tarafından 25 Mayıs 1998 tarihinde imzalanmıştır.⁶

Deklarasyonun amacı, farklı ulusal sistemleri uyumlu hale getirerek eğitimle ilgili konularda karşılaştırılabilirliği artırmak, değişim programlarını geliştirerek yüksek öğretimi reforme etmek ve 2010 yılına kadar “**Avrupa Yüksek Eğitim Alanı**”nı oluşturmaktır. Avrupa Yüksek Eğitim Alanı oluşturulması düşüncesinin çıkış noktası araştırma, bilgi ve bilim üzerine kurulu, cinsiyetten kaynaklanan eşitsizliklerin azaltıldığı, niteliksel ve niceliksel olarak daha gelişmiş bir iş paylaşımının bulunduğu bilgi ekonomisine dayalı bir Avrupa toplumunun Avrupa ülkelerini dünyadaki diğer güç odaklarıyla rekabette en üst sıraya çıkaracağına dair inançtır. Deklarasyon`un öngördüğü sistem, **toplum bireyelerine yaşam boyu eğitim prensibini kendi yetenekleri ve eğilimleri doğrultusunda yüksek öğretim yolu ile aşlamayı hedeflemektedir.**

⁵ www.bologna.gov.tr

⁶ www.bologna.gov.tr

Sorbon Deklarasyonu'nu 19 Haziran 1999' da Avrupa' daki 31 ülkenin Eğitim Bakanları tarafından imzalanan **Bologna Deklarasyonu** izlemiştir.

Türkiye'deki üniversite yapısı ile OECD üye ülkeler ile rekabet edebilme ve benzer yapılara kavuşması için temelleri Sorbon Deklarasyonu ile atılan süreç, Bologna Süreci ile devam etmiştir. **Türkiye'nin, 2010'dan itibaren uygulamaya geçilmek üzere anlaşmasına 2001'de imza attığı Bologna Süreci**, Avrupa'nın yalnızca Euro, bankalar ve ekonomi Avrupa'sı olmakla kalmayıp **bilgi Avrupa'sı** da olmasını amaçlamaktadır. Deklarasyonda Avrupa kıtasının entelektüel, kültürel, sosyal ve teknik boyutlarını güçlendirme hedefi dile getirilmiştir. Bu gelişmelerde de en önemli rolü üniversitelerin üstleneceği öngörülmüştür.

Bologna Bildirisi ile kapsanan konular (aktivite alanları) şunlardır:

- Kolay anlaşılır ve karşılaştırılabilir dereceler (Diploma Eki)
- Temel olarak üç seviye yüksek öğrenim: lisans, yüksek lisans ve doktora
- Ortak Kredi sistemi (ECTS)
- Öğrenci/Öğretim üyesi hareketliliği
- Kalite güvencesi konusunda işbirliği

Bologna kriterleri, "Diploma derecelerinin anlaşılır hale getirilmesi, yükseköğretim sisteminin lisans ve lisansüstü eğitim olarak kademelendirilmesi, yükseköğretimde kalite kontrolünün oluşturulması, öğrenci ve akademisyenlerin serbest dolaşımının kolaylaştırılması" gibi unsurları kapsıyor.

Bologna Süreci iki yılda bir "Trends Raporlarıyla" gelişmelerin ülkeler seviyesinde ve Avrupa genelinde izlenmesini öngörmektedir. Bu amaçla 1999'daki Bologna toplantısından sonra 2001'de Salamanca'da ve Prague'da ayrı ayrı iki toplantı yapılmıştır. 2003 Bologna Süreci toplantıları ise Graz ve Berlin'de gerçekleştirilmiştir.

Yüksek öğrenimde Avrupa çapında hareketlilik uygulamaları pilot projeler ile 1987'de başlamıştır. 1995 yılından itibaren öğrenci/öğretim üyesi değişim programları şeklindeki hareketlilik Socrates-Erasmus Programı ile yapısal bir çerçevede ve giderek artan bir boyutta devam etmiştir.

AB eğitim programları kapsamındaki Socrates programı bünyesinde yer alan Erasmus alt programı, yükseköğretim alanında öğrenci ve akademisyen değişimini öngörmektedir. **Socrates Programı kapsamında en yüksek bütçe Erasmus programına; Erasmus içinde de en büyük pay öğrenci ve öğretim üyesi hareketliliğine ayrılmıştır.**

Lizbon Stratejisi (1997) Avrupa genelinde akademik hareketliliğin desteklenmesini öncelikli amaçları arasında saymıştır. Üniversitelerimizde öğrenci, öğretim üyesi değişimleri yapılıyor. Anadolu'daki üniversitelere, hiç aklımıza gelmeyen yerlere, değişim programı

kapsamında Avrupa'dan öğrenci gelmeye başladı. Bizden Avrupa'ya giden çok sayıda öğrenci var. Bir sömestr, iki sömestr orada okuyup gelenler var. Bu değişim programını uygulayan üniversitelerin sayısının artması lazım. Bu bir rekabet ortamıdır. Bilim ve teknolojideki gelişmelerin bu kadar başdöndürücü hızla yaşandığı bir dönemde, gelişmiş ülkelerdeki standartlara yaklaşmayı başarmak zorundayız.

Bologna Bildirisi'nde (1999) Avrupa genelinde öğrenci ve öğretim üyesi hareketliliğinin artırılması hedefi korunmuştur. Berlin Konferansı'nda (2003) hareketliliğin Avrupa Yüksek Öğrenim Alanının oluşturulmasının temel özelliklerinden biri olduğu **ve tek Avrupa'nın oluşumunda akademik, kültürel, politik, sosyal ve ekonomik açılardan önemi vurgulanmıştır**. Aynı zamanda Bakanlar hareketlilik önündeki engellerin en kısa sürede kaldırılmasının (özellikle ulusal burs/destek programlarının buna uygun şekilde yeniden düzenlenmesi) ulusal programlarına dahil edileceği taahhüdünde bulunmuşlardır. Hareketlilik kısaca "Yeni Avrupa"ya doğru değişimin motoru, Bologna sürecinin temeli, yüksek öğrenimde Avrupa boyutunun anahtarı, Avrupa yüksek öğrenim alanının cazibesinin artırılmasının itici gücüdür. Bu itibarla geniş çaplı bir hareketlilik sağlanmadıkça Bologna'nın ulusal bir kapsamla sınırlı kalacağı ifade edilmektedir.

Bologna sürecinin üniversitelere önemli sorumluluklar getirmektedir. Bu sorumlulukları 3 ana başlıkta özetleyebiliriz:

- Üniversiteleri "**mali yönden güçlendirme**" sorumluluğu
- Üniversiteleri birer "**bilgi üssü**" haline getirme sorumluluğu
- Süreci işletebilmek için "**çağdaş bir üniversite reformu**" yapma sorumluluğu

Bologna süreci ile birlikte; Socrates, Erasmus, Leonardo, Arion gibi eğitim programlarında aktif olarak yer almak ve özellikle çeşitli projelerle bu programların sunduğu imkanlardan yararlanmak gerekmektedir. Türkiye'deki üniversitelerde projeler öğrencilere iyi tanıtılmalı, ve projeler ile ilgili öğrenciler desteklenmelidir. Bu süreç ile beraber üniversiteler ulusal ve uluslararası akademik dünyada kendilerini daha iyi tanıtmaya imkanı yakalayacaklar, Avrupa Birliği'nin çalışmalarına daha kolay ulaşma, ağlarına dahil olma ve başarılı çalışmaları örnek alabilme imkanı sağlanacaktır. Bütün bu çalışmalar için AB'den finansal destek sağlanacaktır.

Projelerde vakıf üniversitelerinin etkin rol oynayabildiği görülmektedir. **Üniversitelerin sahip olduğu mali sorunlar, merkeziyetçi yapı problemlerini, dünyadaki bir çok üniversite Bologna Sürecinde yüksek öğrenimi özelleştirerek çözmüştür**. Bu ülkelere Rusya, İspanya, Meksika, Brezilya, Şili, Endonezya, ABD, Kanada, Japonya, Tayvan örnek gösterilebilir.

Avrupa Birliği'nin kapısında beklenen Türkiye Yükseköğretimini ve Üniversitelerini hem yapı ve organizasyon hem de verimlilik ve diğer yönelimler açısından AB'deki örneklere göre yeniden yapılandırmak zorundadır.

Türkiye`de de vakıf üniversiteleri mevcut yapının değiştirilmesi ve geliştirilmesi için örnek teşkil edebilir. Türkiye`deki vakıf üniversiteleri buldukları bölgede aktif olarak üniversite ve şehrin önde gelen sanayi ve yatırım sektörü ile elele giderek bir çok problemi çözmeye etkin rol oynayabilir. İş dünyası ile etkili iletişim sonucunda, öğrencilere okurken gelecekteki mesleklerini daha iyi tanımak için staj yapma imkanı tanıyabilir, akabinde istihdamda da önemli atımlar atılabilir. Özel sektörden sağlayacağı finansman ile bir çok alanda kentin yapısında önemli değişiklikler gerçekleştirebilir.

Vakıf üniversitelerinin nitelik olarak geliştirilmesi ile birlikte, ele alınması gereken bir başka konu Türkiye`de bulunan üniversite sayıları ile ilgilidir. Türkiye ile gelişmiş ülkelerdeki üniversite sayıları incelendiğinde, Türkiye`deki üniversite sayısının az olması dikkat çekmektedir. **2006 verilerine göre AB'ye üye 25 ülkenin üniversite sayıları (nüfus başına düşen üniversite sayısı bakımından) Türkiye'den oldukça yüksektir.**

2006 verilerine göre; **AB üyesi ve aday toplam 28 ülke arasında üniversite sayısı bakımından Türkiye 28. sıradadır.** 400 bin nüfuslu Malta 9, 4 milyon nüfuslu İrlanda 66, 5 milyon nüfuslu Danimarka 39, 8 milyon nüfuslu Avusturya 53, 60 milyon nüfuslu Fransa 257, 82 milyon nüfuslu Almanya 302 üniversiteye sahipken **70 milyonluk Türkiye'de 85'i devlet olmak üzere 116 üniversite bulunmaktadır.**

Gelişmiş ülkelerdeki üniversite sayılarına baktığımızda bu sayının gelişmişlikle doğru orantılı olduğu çok açıktır. Bir milyon kişiye Malta'da 22, İrlanda' da 17, Estonya' da 11, Danimarka ve Litvanya'da 8, Avusturya'da 7, Fransa ve Almanya'da 4, **üniversite düşerken Türkiye'de bu sayı 1'dir.**

Türkiye`de bazı illerimizde üniversite bulunmamaktadır. Okumak için üniversitenin bulunduğu şehre gelmek zorunda kalan öğrenciler bazı problemler ile karşılaşmaktadır. Üniversitelerin bulunduğu şehri ekonomik ve sosyal olarak geliştirdiği dikkate alındığında, aynı zamanda üniversiteler gelişmişliğin de göstergesidir. Bu nedenle mevcut üniversite sayıları artırılmalı, Türkiye`de üniversitesi olmayan şehir kalmamalıdır.

Ele alınması gereken bir diğer nokta ise öğretim elemanlarının aldığı maaştır. Türkiye'de devlet üniversitelerinde görev yapan kıdemli bir profesörün maaşı bin 322 Euro iken, AB üyesi ülkelerde bu rakam 11 bin 22 bin Euro arasında değişiyor. Yani AB ülkelerinde kıdemli bir profesör, Türkiye'ye göre 8 ila 17 kat fazla kazanıyor. Yine ülkemizde 1. derecedeki bir doçent 846 Euro kazanırken, AB ülkelerinde 6 bin 600-13 bin 200 Euro arasında ücret

almakta. 3. derecede bir yardımcı doçentin maaşı Türkiye'de 687 Euro iken, AB üyesi ülkelerde bu rakam 6 bin 600-12 bin 100 Euro arasında. Türkiye'de 1. derecedeki bir öğretim görevlisi 634 Euro maaş alırken, AB ülkelerinde 5 bin-9 bin 350 Euro alıyor. Türkiye'de 4. derecedeki bir araştırma görevlisi 529 Euro ücret alırken, AB üyesi ülkelerde bu rakam 4 bin 400-7 bin 700 Euro arasında. Eğitimi, okuma yazmayı ve araştırma yapmayı teşvik etmek için Devlet öğretim elemanlarının maaşlarında da düzenlemeye gitmelidir.

Türkiye eğitim sisteminde yapılan değişiklikler ile zorunlu temel eğitimin 8 yıla çıkması ile beraber ilköğretimden ortaöğretime geçişlerin artmasıyla ile eğitim alanında öğrenci sayısında büyük artış sağlanmıştır. Öğrenci sayısındaki artış yükseköğretime de yansiyarak 2006 yılında 15 adet Devlet üniversitesi kurulmuştur.

Eğitimle ilgili nicelik problemi ile ilgili ihtiyaçlar karşılanırken; eğitimde nitelik sorunu önemini korumaktadır. Türkiye`de mevcut 116 üniversite bulunmasına rağmen hem sayı hem de nitelik yönünden rakamın yeterli olduğu söylenemez. Özellikle AB uyum çerçevesinde nitelik artırılmalıdır. Bu bağlamda üniversiteler; Avrupa Birliği'nin kapısında bekletilen Türkiye Yükseköğretimini ve Üniversitelerini hem yapı ve organizasyon olarak AB'deki örneklerle yeniden yapılandırılmalı, hem de eğitime ayrılan kaynak artırılmalıdır.

Eğitimde niteliği artırma yolunda AB uyum programı ile ilgili birçok proje ve programlar üniversitelerde uygulanmaya başlanmıştır.

Türkiye 1 Nisan 2004 tarihinden AB eğitim ve gençlik programlarına başarılı ve aktif bir şekilde katılım sağlamaktadır. Genel eğitim programından 20.000 olmak üzere yaklaşık 49.300 kişi 2006 yılı itibariyle programlardan yararlanmıştır. Ancak yükseköğretim sisteminin merkeziyetçi yapısı ve mali özerklikle ilgili sorunlar toplumun ihtiyaçlarına cevap vermek konusunda bazı problemleri beraberinde getirmektedir.

Mali problemler Türkiye'deki üniversitelerin yaşadığı belki de en önemli problemler arasındadır. Türkiye'deki üniversitelerin Avrupa'daki üniversiteler ile özellikle program bazında benzer olduğu, uyum için altyapının yeterli olması ile beraber, projeleri yürütürken Türkiye'deki üniversitelerin mali olarak zorluklar yaşadığı bir gerçektir. AB uyum çerçevesinde bütçeden ayrılacak tutarın belirlenecek projelerde rahat kullanımı sağlanmalı ve üniversitelere projelerinin her aşamasında hem mali hem de ihtiyaç duyulan nitelikli elemanın tahsis edilmesi konusunda sınırsız destek sağlanmalıdır.

İkinci bir nokta ise merkezi yönetimin üniversiteler üzerindeki etkisinin en aza indirilerek, üniversitelerde özerk bölgelerin oluşturulması ile ilgilidir. Özerk bölgelerin oluşturulması ile birlikte ele alınan projelerin yürütülmesi ile ilgili sıkıntılar ortadan kalkacak, üniversitelerin bilimsel faaliyete daha fazla yönelmesi sağlanabilecektir.

Üniversitelerin nitelik olarak geliştirilmesinin yanında fiziki şartları da uygunlaştırarak eğitim şartlarının daha sağlıklı şartlarda gerçekleşmesi sağlanabilir. Aynı zamanda kampusun şehir ile uzaklığı, ulaşım seçenekleri ve kapasite yönünden veriler incelenerek kent için en uygun üniversite açılmasının yoluna gidilebilir.

AB`ye üyelik için uyum çerçevesinde atılan adımların tamamlanmasıyla meydana gelecek olan `Türkiye` vizyonu içinde eğitimin ve **vakıf üniversitelerin vizyonunu** ve geleceğinin tartışmak ve bu yolda atılacak adımlar kuşkusuz Türk Yükseköğretimin de gelişmesine katkı sağlayacaktır.

Dokuzuncu kalkınma planında (2007-2013) Türkiye'nin vizyonu, **istikrar içinde büyüyen, gelirini daha adil paylaşan, küresel ölçekte rekabet gücüne sahip, bilgi toplumuna dönüşen ve AB`ye üyelik için uyum sürecini tamamlamış bir Türkiye** olarak belirlenmiştir.

2.2. OECD`nin 2006 Raporuna Göre AB Ülkelerine Kıyasla Türkiye'nin Eğitime Ayırdığı Pay

Devletin eğitim ile ilgili yaptığı harcamalar, AB üye ülkeler ile kıyaslandığında oldukça düşüktür. OECD`nin 2006 raporuna baktığımızda; Türkiye`deki eğitim harcamalarında **OECD`nin "2006 Yılı Eğitim Göstergeleri Raporu`na göre üye ülkeler içinde Türkiye'nin, eğitim kurumlarına en az harcamayı yapan ülke** olduğu çıkmıştır.

Raporda, Türkiye'nin, OECD üyesi ülkeler arasında **öğretmenlerin en fazla çalıştırıldığı ikinci ülke olduğu görüldü.** Türkiye`deki öğretmenlerin yılda 1808 saat çalıştığı kaydedilen rapora göre, öğretmenler 1864 saatle en fazla Macaristan`da çalışıyor. Yunanistan`da ise öğretmenler toplam 1762 saat çalışırken, öğretmenlerin en az çalıştığı ülke İspanya oldu. İspanya`daki öğretmenlerin 1452 saat çalıştığı belirlenirken, bu ülkedeki öğretmenler Türkiye`deki öğretmenlere göre 383 saat daha az çalışıyor.

Raporda, Türkiye **öğretmenlerini en fazla çalıştıran ülke olmasına karşın en az ücreti veren ülke sıralamasında** başlarda yer aldı. Türkiye`de ilköğretime yeni başlamış bir öğretmen yıllık 16 bin 678 dolar, liseye yeni başlamış bir öğretmen ise 15 bin 683 dolar maaş alırken, bu rakam Yunanistan`da ilköğretim ve lisede 23 bin 700 düzeyinde. Almanya`daki öğretmenler ise ilköğretimde 37 bin 718, lisede 42 bin 321 dolar ile en fazla maaş alan öğretmenler oldu. Macaristan ile Çek Cumhuriyet, Türkiye'nin de gerisinde kalarak ilköğretim ve liseye yeni başlayan öğretmenlere en az maaş veren ülkeler oldu.

Türkiye, **gayrisafi yurtiçi hasılasından eğitime yaptığı harcamalar sıralamasında** da en son sırada yer aldı. Buna göre, Türkiye`de kamu kaynaklarından, eğitim kurumlarına

GSYH'nin yüzde 3.6'sı düzeyinde harcama yapıyor. En az harcamanın yapıldığı ikinci ülke ise yüzde 4 ile Yunanistan olurken, en fazla harcama yüzde 6.7 ile Danimarka'da gerçekleşti. Diğer ülkeler ise şöyle: İsveç 6.5, Portekiz 5.8, Polonya 5.8, Macaristan 5.5, Hollanda 4.6, Güney Kore 4.6, Almanya 4.4, Çek Cumhuriyeti 4.3, İspanya 4.2, İrlanda 4.1. **Özel sektörün eğitime ayırdığı pay açısından da Türkiye son sırada yer aldı. Türkiye'de özel sektör eğitime ayırdığı pay yüzde 0.1 düzeyinde.**

Raporda kız ve erkek öğrencilerin ülkelere göre eğitim süreleri de karşılaştırıldı. Buna göre, Türkiye **hem kız hem de erkeklerde eğitim süresi** en az olan ülke. Türkiye'de kızlar ortalama 11.2, erkeklerin ise 13.3 yıl eğitim alırken, İsveç kız ve erkek öğrencilerin eğitim süresi en yüksek ülke oldu. İsveç'te kızlar ortalama 21.8, erkekler de 18.8 yıl eğitim alıyor.

Raporun son değerlendirmesi ise **“ülkelere göre eğitim, teknolojiye erişim ve okur-yazarlık oranları”** başlığı altında yer aldı. Türkiye'de 15 yaş üstü nüfus içindeki okur-yazar olmayanların oranı yüzde 13.5 düzeyinde belirlenirken, diğer ülkelerde oran 2.7'yi geçmedi. İspanya, Romanya ve Yunanistan'da okur yazar olmayanların oranı 15 yaş nüfusun yüzde 2.7'sine denk gelirken Fransa, Almanya, Japonya, İrlanda, Polonya, Rusya'da oran yüzde 1'de kaldı. Türkiye'de bilgisayar sahipleri nüfusun yüzde 5.8'i olarak belirlenirken, Almanya'da oran yüzde 56.2 olarak gerçekleşti. Raporda, Türkiye nüfusunun sadece yüzde 10.5'nin internet kullanıcısı olduğu belirtilirken, oran Rusya'da 14.7, Romanya'da 22.2, Yunanistan'da 25.3, Polonya'da yüzde 27, İspanya'da 33.3, Fransa'da 42.1, İrlanda'da 45.6, Almanya'da 50.8 düzeyinde gerçekleşti.

OECD'nin 2006 yılı raporu baktığımız zaman; okuma yazma, eğitim süresi, eğitim kurumlarında yapılan harcama maliyetine baktığımızda diğer ülkeler ile aramızda önemli bir fark görünmektedir.

Devlet eğitim ile bakış açısı değiştirilmelidir. Devlet eğitimle ilgili kaynağını artırarak, bir proje geliştirmelidir. Ülke genelinde eğitimi, okuma yazmayı artıracak programlar düzenlemeli, teknolojinin kullanılması için, maliyetleri de baz alarak bilgiye herkesin ulaşabileceği bir sistem geliştirmelidir. Özellikle son yıllarda internet projesi ile okullarda e-bilgi sistemi kapsamında öğrencilere bu hizmet verilmektedir. Bu hizmet yaygınlaştırılmalı ve gelişmiş ülke olmanın adımının teknoloji ve okuryazarlıktan geçtiği unutulmamalıdır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM KONYA'DA YÜKSEKÖĞRETİM

3.1. Konya'nın Üniversite Geçmişi

Konya'da üniversite açılması konusunun gündeme geldiği ilk tarih 1955 yılıdır. Bu tarihte Konya'da üniversitenin kurulması için TBMM'de bir kanun tasarısı hazırlandı. Tasarı, Milletvekillerinin yarısından fazlası tarafından da imzalandı. Ancak tasarı Milli Eğitim Komisyonu'ndan geçemedi. Bu tarihten 7 yıl sonra, 1962'de Konya, M.E.B.'e bağlı olarak açılan Selçuk Eğitim Enstitüsü ve Yüksek İslâm Enstitüsü ile üniversiteye sahip olma yolunda ilk ciddi adımını atmış oldu. Bu ilk adımın güçlendirilerek geliştirilmesi için 1968 yılında Konya'da Üniversite'yi Kurma ve Yaşatma Derneği kuruldu.

Asıl üniversiteye geçiş dönemi, 1975 yılında gerçekleşti. 11 Nisan 1975 tarihinde yürürlüğe giren "4 üniversitenin kurulması ile ilgili" 1873 sayılı kanunla yurdumuzda dört üniversitenin kurulması öngörülmüş ve Selçuk Üniversitesi de bu kanuna istinaden kurulmuştur.

1976-1977 eğitim-öğretim yılında Fen Fakültesi ve Edebiyat Fakültesi olmak üzere iki fakülte, 7 bölüm, 327 öğrenci ve 2 kadrolu öğretim üyesi ile faaliyete geçen Selçuk Üniversitesi bugün 16 Fakülte, 1 Devlet Konservatuvarı, 1 Yabancı Diller Yüksekokulu, 2 Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, 3 Sağlık Yüksekokulu, 25 Meslek Yüksekokulu, 4 Enstitü, 13 Araştırma ve Uygulama Merkezi ve 85.000'i bulan öğrenci sayısı ile ülkemiz üniversiteleri arasında ilk sıralarda yer almaktadır.

3.2. Konya'nın İkinci Bir Üniversite İhtiyacı

Üniversiteler ülkelerin gelişme düzeyiyle büyük ölçüde ilişkilidir. Uluslararası boyutta artan rekabet ortamında eğitimin önemi çok daha fazla hissedilmeye başlamıştır. Özellikle hızlı bir sanayileşme süreci yaşayan Konya'da kalifiye eleman sorununa çözüm arayan iş dünyası için ikinci üniversitenin önemi gün geçtikçe artmaktadır.

Anadolu sanayicisinin kalifiye teknik eleman ihtiyacına cevap verecek niteliklere sahip örnek bir eğitim ve öğretim kurumu artık ihtiyacın da ötesinde olmazsa olmaz bir hal almıştır. Bilindiği gibi sanayisi gelişmiş ülkelerde sanayinin tüm ihtiyaçları büyük çapta sanayi ile iç içe olan teknik üniversiteler yoluyla karşılanmaktadır.

Yakın zamana gelinceye kadar tarım şehri olarak bilinen Konya, son zamanda yaptığı ataklarla, tarımın yanında sanayi şehri de olmayı başarmıştır. İlçe, belde ve köyleri ile birlikte nüfusu 1 milyon 959 bin 82'yi bulan Konya, aynı zamanda öğrenci şehri olma özelliğini de korumaktadır.

Konya, ürettiği tarım makineleri, değirmen ve otomotiv yan sanayi ürünleri ile yeni bir üniversiteye ihtiyaç duymaktadır. Yüksek teknoloji üretecek bilim ve teknolojiye üniversite-sanayi işbirliğini en üst seviyeye çıkararak sanayicilerimize uluslararası arenada rekabet gücü sağlayacak ikinci bir üniversite için kentimizde hem gerekli potansiyel hem de teknik ve sosyal alt yapı fazlasıyla mevcuttur.

Konya sanayisi yapısı itibariyle diğer ülke illeri sanayilerinden farklı olarak aynı anda bir çok alanda faaliyet gösteren sektörleri içerisinde barındırmaktadır. Bu yapı dönemsel gelişmelere ve değişimlere uyum sağlamak konusunda avantajlar sağlarken, önemli olarak gösterilebilecek sayılı sektörlerde uzmanlaşma eksikliği nedeniyle kurulu firmaların belirli bir büyüklükte kalmasına neden olmaktadır. Bu gerçekler ışığında Konya'nın artık daha büyük üretim kapasitesine sahip büyük yatırımlara ihtiyacı vardır.

Konya'nın sanayi alanındaki ağırlığı düşünüldüğünde sanayide gerekli yatırımları yapabilecek girişimci ve yatırımcılara sahip olmasının gereği daha iyi ortaya çıkmaktadır. Konya sanayisini ancak teknik bilgi sahibi uzman kişiler kalkındıracaktır. Bu bakımdan eğitimin ve teknik üniversitenin önemi oldukça büyüktür.

Konya'da kurulacak teknik üniversite Konya sanayicisinin iş yapma kapasitesini artıracak, yapacağı araştırma ve atılımlar ile dünya ile rekabet edebilecek konuma gelme konusunda sanayicimizin önünü açacaktır.

Kurulacak olan üniversite hem bölgenin sanayi başta olmak üzere birçok alanda kaliteli eleman ihtiyacını giderecek hem de üniversite-sanayi işbirliği ile sanayicilerimize eksikliklerini giderme imkanı tanıyacaktır. Ayrıca sanayicinin en çok ihtiyaç duyduğu bilirkişi fakültelerin öğretim üyeleri tarafından sağlanmaktadır.

Üniversitelerin bilimsel bilginin teknolojiye dönüşmesi konusunda Konya sanayisi ile işbirliği içinde hareket etmesi ilimize en büyük getirdir. Yine Konya sanayisinin ihtiyaçlarına yönelik ortak projelerin ortaya çıkartılması ve bu sayede yeni ürünlerin geliştirilmesi yoluyla Konya ve dolayısıyla ülke ekonomisine sağlanan katkı ancak teknik konularda uzman yetiştiren üniversitelerin varlığıyla mümkündür. Teknik üniversiteler, ilimiz sanayisinin ihtiyaç duyduğu yeni teknolojileri üretme yada üretilen teknolojiyi özümseyerek geliştirme sıkıntısını giderebilecek teknik elemanların yetiştirildiği yegane alanlardır. Teknoloji üretmek için üniversite-sanayi işbirliği şarttır.

Kurulacak olan teknik üniversite yapacağı araştırma-geliştirme çalışmaları ve hazırlayacağı başarılı projeler ile ilin gelişimine de katkı sağlayacaktır.

Küresel ısınma nedeniyle Konya ovasının bazı bölümleri kuraklık sorunlarından dolayı tarım arazisi özelliğini büyük ölçüde kaybedecek. Bu arazilerin sanayiye dönüşmesinde Teknik Üniversitenin önemi daha da artacak.

Dünya ticaretinde rekabetin arttığı, ekonomide eğitimin ön plana çıktığı şu dönemde, "kalifiye" teknik eleman yetiştirecek bir üniversitenin önemi gün geçtikçe artmaktadır.. Kurulacak olan teknik üniversite hem ilçeye ve hem de Konya ekonomisine katkı sağlayacaktır. Kentte endüstri için mühendis ve teknik eleman yetiştirmek amacıyla teknoloji ağırlıklı 'teknik amaçlı' eğitim yapacak bir üniversitenin kurulması büyük önem taşımaktadır.

3.3. “Konya Ticaret Odası Eğitim ve Sağlık Vakfı”nın Kuracağı Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi

Eğitimin önemini çok iyi bilen Anadolu sanayicisi artık gelişmek ve rekabet edebilmek için eğitime ayırdığı payı artırmaktan kaçınmıyor. Konya'nın birkaç yıldan beri gündeminde olan ikinci üniversite talebine Konya Ticaret Odası Eğitim ve Sağlık Vakfı olarak cevap veriyoruz. **Bu amaçla bir buçuk yıldır özel bir vakıf üniversitesi kurmak için çalışma yapıyoruz.** Bizi böyle bir çalışmaya iten şehrin yeni üniversite ihtiyacı ve şehrin gelişme dinamikleri oldu.

Konya'nın tarım, hayvancılık ve sanayi kenti olmasının yanı sıra, eğitim merkezi yapılması yolunda bu gayretin gösterilmesi şart.

Konya tarihine bakarsak, Konya'nın bir üniversiteler şehri olduğunu görürüz. Osmanlı'nın en kötü zamanlarında bile Konya 500'den fazla medrese ile eğitime devam etmiş bir şehir. Bu bağlamda üniversite kurma çalışmaları “Konya'nın tarihi misyonuna yeni bir başlangıç” olarak nitelendirilebilir.

Üniversite-sanayi işbirliğine büyük önem verdiğimizizi söylüyoruz. Ancak üniversitelerin bugün sanayimizin ihtiyaçlarına tam anlamıyla cevap verdiğini söylemek zor. Bunun nedenlerini önceki bölümlerde sıraladık. Ödenek yetersizliği belki de bu nedenlerden en önemlisi. Kurulacak özel üniversiteler ile böyle bir sıkıntı yaşanmayacak böylece üniversiteler kendilerinden beklenen hizmeti en iyi biçimde verebileceklerdir. Ayrıca kurulacak üniversite, özellikle Konya sanayii için önemli bir kazanım olacaktır.

Konya Ticaret Odası olarak yola çıkış noktamız öğrenciyi 4 yıl boyunca okula kapatan sitemden; öğrencinin iş alanı ile ilgili konuda sanayi ile devamlı temasta olduğu yani uygulamanın içinde olduğu bir sisteme geçmektir. Böylelikle hem sanayimizin ihtiyaç duyduğu eleman ihtiyacına cevap vereceğiz, hem de öğrencilerimize gerçekten okumaktan zevk alacağı ve kendilerini ispatlayabilecekleri bir ortam sunmuş olacağız.

Eğitim konusunda teoriden çok pratiğe önem verilmesi gerekiyor. Ülkemizde eğitim yapısı ne yazık ki teorik ağırlıklı derslerden oluşuyor. İstihdam edilecek bir teknik eleman okuldan mezun olduktan sonra gideceği işyerinde zorluk ekmemeli ve o işyerini kısa sürede yönlendirebilmeli. Bizler sanayici olarak yaşadığımız adaptasyon sorununu öğrencilerimizin yaşamasını istemiyoruz.

Amacımız kuracağımız üniversitede öğrencilerin, ağdaş bilgilerle donanımlı olarak ulusal ve uluslararası alanda rekabetçi, mühendislik alanlarında başarılı, analitik düşünme, problem zme ve tasarım yeteneğini kazanmış, girişimci, yaşam boyu öğrenmeyi kendine hedef edinmiş, modern araçları kullanma yeteneğine sahip bireyler olarak yetiştirilmesini sağlamaktır.

Hali hazırda faaliyet gösteren niversitemizin mühendislik fakültesinin ğrenci sayısı bakımından yükü oldukça fazladır. Her yeni ğrenci ihtiyaç ve sorunlarıyla birlikte geldiğinden bu yükü artırmaktadır. Üniversite nüfusunun artması eğitim kalitesini de ister istemez azaltacaktır. Akademik kadro atamaları fazla değil ve yasalar gereği niversiteye devletin verdiği denek de yetersiz kalmaktadır. Kaynak bakımından sıkıntı yaşamayacak bir özel niversite İlimizin niversiteden beklediği tüm atılımları yapabilecek yetide olacağından daha büyük katkı sağlayacaktır.

Konya Ticaret Odası olarak sadece teorik değil aynı zamanda uygulamaya yönelik eğitim verecek olan niversite projemizi başlattık. Bu kapsamda öncelikle Konya Ticaret Odası tarafından yürütülen Vakıf niversitesi kurma çalışmaları kapsamında önemli bir yeri olan KTO Eğitim ve Sağlık Vakfı'nın kuruluşu gerçekleştirildi. İlk Mütevelli Heyet toplantısı yapıldı. Fizibilite alışması yapıldı. ardından Karatay Belediyesi'nin düzenlediği ihale sonucunda arsa satın alındı. KTO Eğitim ve Sağlık Vakfı adına Akabe Mahallesindeki arsa alınmıştır. Üniversite kuracağımız toplam alan 94 bin metrekaredir.

Üniversitenin kurulması planlanan bu bölge Karatay Kent Merkezinin oluşacağı bir alan ve bu alanda bir tarafta adliye binası, yanında Araştırma ve Yüksek İhtisas Hastanesi, bitişiğinde niversite onun yanında Adalet Parkı ve 2700 dairelik toplu konut hamlesi, ayrıca orta öğrenim kampüsünün bulunduğu devasa bir alan karış karış doldurulmuş durumda olacak. Bu tabii ki Konya'da ticareti canlandıracaktır.

Buğn Vakıf Üniversitesi Projesinin ilk adımı olarak mimari avan proje çalışmaları tamamlanmıştır. KTO Meclis yelerinden oluşturulan Teknik Kurul uygulanabilirliği yüksek olan projeyi tespit etmiştir. KTO Yönetim Kurulu'nun onayına sunulan bu proje Kurul tarafından kabul edilmiştir. Vakıf niversitesi'nin mimari sözleşmesi

imzalanmıştır. Vakıf Üniversitesi kurma çalışmaları tamamlanmış olup dosya YÖK Genel Kurulu'nda görüşmeye sunulmuştur.

Üniversitede kurulması planlanan fakülteler Fen Edebiyat Fakültesi, Mühendislik Fakültesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Hukuk Fakültesi ve Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi. Üniversite bünyesinde açılması öngörülen bölümler YÖK'ün onayı ile şekillenecektir.

Üniversite bünyesinde 1 adet yüksekokul açmayı planlıyoruz. Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu olacak. İki Adet de enstitü açılması planlanmaktadır. Bunlar sosyal bilimler ve fen bilimleri enstitüsü olacak.

Hedeflenen YÖK'ten gelecek onay ile birlikte 2009-2010 yılında üniversitenin ilk bölümünü öğrenime açmak.

İlk etapta hedeflenen öğrenci sayısı 3000'dir. Projenin tamamında 5000 öğrenci hedeflenmektedir. Projenin tamamını 3 yıl içinde bitirmeyi planlıyoruz.

Öncelikle hedef; endüstri için mühendis yetiştirecek, fakülte ağırlıklı bir üniversite kurmak ve kısa zamanda hayata geçirmektir.

SONUÇ

Türkiye’de yükseköğretimin durumu, AB’ye uyum sürecinde gelinen aşama ve Konya’daki ikinci bir üniversite konusunu ele aldığımız bu çalışmanın sonucunda şunları söyleyebiliriz: Türkiye’de medrese geçmişinden gelen yükseköğretimde bugün itibarıyla önemli gelişmeler kat etmiş olursa da bu henüz istenen düzeye gelememiştir. AB’ye giriş sürecinde yada onun dışında olsun hala kat etmemiz gereken uzun bir mesafe vardır. Gerek fiziki altyapı, ödenek ve öğretmen yetersizliği, gerekse de merkezîyetçilik sorunları gibi pek çok sorun üniversitelerimizin gelişiminin önünde bir engel olarak durmaya devam etmektedir.

Bugün üniversitelerimizin yaşadığı sorunlardan belki de en önemlisi olan maddi imkansızlık sorunu devletin eğitime daha çok kaynak ayırması ve özel üniversitelere ağırlık verilmesi ile çözülebilir.

İllerimizin kalkınmasının yegane itici gücü üniversitelerdir. Modern ve gelişmiş sanayi altyapısı ve 35 bine yakın KOBİ varlığı ile Konya, ikinci bir üniversiteye ihtiyaç duymaktadır. Üniversite-sanayi işbirliğini büyük ölçüde sağlayacak olan bu üniversitenin teknik bir üniversite olmasının önemi büyüktür. Teknik ve mühendislik konularında deneyimli ve deneyimini sanayide en verimli şekilde kullanacak gençlerimiz bu sayede sadece ilin ekonomisini canlandırmakla kalmayacak, ülke ekonomisinin de kalkınmasına büyük katkı sağlayacaktır.

KAYNAKLAR

BERBER, Metin Berber, **Karadeniz Bölgesi'nde Eğitim Planlaması: Entegre Üniversite Sistemi**, www.metinberber.ktu.edu.tr/linkler/entegre.DOC

ORTAŞ, İbrahim, “Üniversitelerin Sorunları”, **Bilim, Eğitim ve Düşünce Dergisi**, Cilt 2, Sayı 4, Aralık 2002, s.1

www.bologna.gov.tr